

EBA/GL/2026/01

2026 m. sausio 9 d.

Gairės

kurios apibrėžiami Rėglamento
(ES) Nr. 575/2013 4 straipsnio 1 daliės
18 punktų nurodytų veiklų nustatymo
kriterijai

1. Privalė laikytis gairių ir apie tai pranešti

Šių gairių statusas

1. Šiam dokumentui patvirtintos pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010¹ 16 straipsnį parengtos gairės. Pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 16 straipsnio 3 dalį kompetentingos institucijos ir finansų įstaigos turi dėti visas pastangas siekdamas laikytis šių gairių.
2. Gairės išdėstoma EBI nuomonė dėl tinkamos priežiūros praktikos Europos finansų priežiūros institucijų sistemoje arba dėl to, kaip Sąjungos teisė turėtų būti taikoma konkrečioje srityje. Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 4 straipsnio 2 dalyje apibrėžtos kompetentingos institucijos, kurioms taikomos šios gairės, turėtų jų laikytis ir atitinkamai jas įtraukti į savo praktiką (pavyzdžiui, iš dalies pakisti savo teisinę sistemą arba priežiūros procesus), įskaitant tuos atvejus, kai gairės yra visų pirma skiriamos įstaigoms.

Pranešimo reikalavimai

3. Pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 16 straipsnio 3 dalį kompetentingos institucijos net vėliau kaip 04.05.2026. privalo EBI pranešti, ar laikosi arba ketina laikytis šių gairių, arba nurodyti nesilaikymo priežastis. Jeigu kompetentingos institucijos iki šio termino nepateiks jokio pranešimo, EBI laikys, kad jos gairių nesilaiko. Pranešimus reikia siųsti užpildžius EBI svetainėje patvirtą formą su nuoroda „EBA/GL/2026/01“. Pranešimus turėtų teikti asmenys, turintys reikiamus įgaliojimus pranešti apie gairių laikymąsi savo kompetentingų institucijų vardu. Apie visus gairių laikymosi pasikeitimus taip pat būtina pranešti EBI.
4. Pranešimai bus skelbiami EBI interneto svetainėje pagal 16 straipsnio 3 dalį.

¹ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/78/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 12).

2. Dalykas, taikymo sritis ir apibrėžtys

Dalykas

5. Šios gairės pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 4 straipsnio 5 dalį apibrėžiami kriterijai, pagal kuriuos nustatomos Reglamento (ES) Nr. 575/2013 4 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos 18 punkte nurodytos vėiklos, kad būtų galima nustatyti Reglamento (ES) Nr. 575/2013 4 straipsnio 1 dalies 18 punkte apibrėžtą papildomas paslaugas teikiančią įmonę (toliau – papildomas paslaugas teikianti įmonė).

Taikymo sritis

6. Šios gairės taikomos atsižvelgiant į Reglamento (ES) Nr. 575/2013 pirmos dalies II antraštinę dalį nustatytą taikymo lygį.
7. Šios gairės taikomos bet kurios įmonės priskyrimui prie „papildomas paslaugas teikiančių įmonių“ pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 4 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos 18 punktą.

Kam skirtos šios gairės?

8. Šios gairės skirtos Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 4 straipsnio 2 punkto i ir viii papunkčiuose apibrėžtoms kompetentingoms institucijoms, Reglamento (ES) 2023/1114 3 straipsnio 1 dalies 35 punkte apibrėžtoms kompetentingoms institucijoms ir Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 4 straipsnio 1 dalyje apibrėžtoms finansų įstaigoms.

Sąvokų apibrėžtys

9. Jei nenurodyta kitaip, Reglamente (ES) Nr. 575/2013, Direktyvoje 2013/36/ES arba Direktyvoje 2013/34/ES vartojamos ir apibrėžtos sąvokos šios gairės turi tokią pačią reikšmę.

3. Įgyvendinimas

Taikymo terminas

10. Šios gairės taikomos nuo 04.05.2026.

4. Gairės dėl papildomas paslaugas teikiančių įmonių

4.1. Bendrosios nuostatos

11. Įmonė neturėtų būti laikoma teikiančia papildomas paslaugas, jeigu tenkinama viena iš šių sąlygų:
 - a. ji yra viena pramonės kontroliuojančioji bendrovė, specialios paskirties pakaitimo vertybiniais popirieiais subjektas, draudimo kontroliuojančioji bendrovė, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/138/EB 212 straipsnio 1 dalies f punktą, arba mišrią veiklą vykdanči draudimo kontroliuojančioji bendrovė, kaip apibrėžta minėtos direktyvos 212 straipsnio 1 dalies g punktą, išskyrus atvejus, kai mišrią veiklą vykdanči draudimo kontroliuojančioji bendrovė turi patronuojamąją įstaigą; arba
 - b. ji jau atitinka Reglamento (ES) Nr. 575/2013 4 straipsnio 1 dalies 3, 26 ir 27 punktus patvirtintą institucijos, finansų įstaigos ar finansų sektoriaus subjekto apibrėžtį dėl bet kokios priežasties, išskyrus tai, kad ji yra papildomas paslaugas teikianti įmonė.
12. Įmonė, kuri papildomas paslaugas teikia remdamasi įstaigos konsoliduota būkle, bet kurios kitos įmonės atžvilgiu turėtų būti laikoma papildomas paslaugas teikiančia įmone.

4.2. Kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, kokios veiklos laikomos tiesioginiu bankininkystės veiklos išplėtimu pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 4 straipsnio 1 dalies 18 punkto a papunktį

13. Veikla, kuri turi esminės reikšmės pagrindinių banko paslaugų, nurodytų Direktyvos 2013/36/ES I priedo 1, 2 ir 6 punktus, vertės grandinei, turėtų būti laikoma tiesioginiu bankininkystės veiklos išplėtimu. Tai tokios veiklos:
 - a. komercinių arba būsto paskolų arba indėlių maklerio paslaugos;
 - b. paskolų aptarnavimas, įskaitant atvejus, kai tokią veiklą vykdo kredito administratoriai, apibrėžti Direktyvos (ES) 2021/2167 3 straipsnio 8 dalyje;
 - c. atskirų įstaigos ar finansų įstaigos klientų kreditingumo vertinimas;
 - d. skolos išieškojimas;

- e. įkaito vėrtinimas;
 - f. pėrimto turto įsigijimas, nuosavybė, valdymas ir likvidavimas;
 - g. paskolų tarpininkavimas ir skirstymas naujoviškais kanalais, pavyzdžiui, pasitelkiant sutelktinio finansavimo paslaugas, tarpusavio skolinimo platformas ar kitą skolinimą per platformas (angl. *marketplace lending*), kai ši vėikla prisidėda prie skolinimo.
14. Vėiklos, išvardytos a–f punktuose, turėtų būti laikomos tiėsioginiu bankininkystės vėiklos išplėtimu tik tuo atvėju, kai jos daugiausia tėikiamos įstaigoms ar finansų įstaigoms arba vykdomos jų intėrėtais.

4.3. Kritėrijai, pagal kuriuos nustatoma, kokia vėikla yra papildoma bankininkystės vėikla pagal Rėglamėnto (ES) Nr. 575/2013 4 straipsnio 1 dalies 18 punkto b papunktį

Bėndrieji kritėrijai

15. Vėikla turėtų būti laikoma papildančia bankininkystę, kai ji palaiko arba papildo paslaugas ar vėiklas, išvardytas Dirėktyvos 2013/36/ES I priedo 1–12 punktuose ir 15–17 punktuose ir Dirėktyvos 2014/65/ES I priedo A arba B skirsnyje, arba priklauso nuo jų tėikimo, kiėk tai susiję su Dirėktyvos 2014/65/ES I priedo C skirsnyje išvardytais finansinėmis priėmonėmis („palaiko arba papildo bankininkystės vėiklą arba priklauso nuo jos“).
16. Rėmiantis 15 dalyje nustatytais kritėrijais atliėkamas vėrtinimas, ar vėikla laikytina papildančia bankininkystės vėiklą, turėtų būti:
- a. taikomas tik vėiklai, kurią vykdo papildomas paslaugas tėikiančiomis laikomos įmonės, kurioms turi būti arba gali būti taikomas prudėncinis konsolidavimas pagal Rėglamėnto (ES) Nr. 575/2013 11 ir 18 straipsnius ir Rėglamėntė (ES) 2022/676 nustatytus kritėrijus. Tai apima patronuojančiąsias įmonėis, patronuojamąsias įmonėis ir jungtinę vėiklą, taip pat visus kitus Rėglamėnto (ES) Nr. 575/2013 18 straipsnio 3 ir 5 dalyse ir 6 dalies a ir b punktuose nurodytus atvėjus; ir
 - b. atliėkamas atsižvėlgiant į vėiklos sąsajos ar ryėio rėikėmingumą 15 dalyje nurodytos įstaigos ar finansų įstaigos vėiklai.

Palaiko bankininkystės vėiklą

17. 15 dalyje nurodyta vėikla laikoma palaikančia bankininkystės vėikla, jėigu ji žymiai pagėrina bankininkystės procėsų efektyvumą ir vėiksmingumą arba sudaro sąlygas tėikti bankininkystės produktus ir (arba) paslaugas kliėntams arba palėngvina jų tėikimą.

Tokių papildomų paslaugų teikimas kitoms grupėi priklausančioms papildomas paslaugas teikiančioms įmonėms turėtų būti laikomas netaisotini pagalba.

18. Nėdariant povėikio 17 daliai, toliau nurodytos vėiklos turėtų būti laikomos palaikančiomis bankininkystės vėiklą:
 - a. vėiklos palaikymas, pavyėdžiui, procėsų optimiėavimas ir infrastruktūros plėtra bėi priėžiūra;
 - b. ryšių su kliėntais palaikymas, pavyėdžiui, kliėntų ir banko ryšių palėngvinimas (pavyėdžiui, kliėntų aptarnavimo platformos);
 - c. pagalba užtikrinant riėikos valdymą ir rėglamėntavimo atitiktį;
 - d. stratėginė ir konkurėncingumą skatinanti pagalba, pavyėdžiui, rinkos tyrimai, didžiųjų duomėnų analitika, inovacijos ir skaitmėninimas arba rinkodaros vėikla;
- ė. vidinių funkcijų (angl. *back-office*) ir administracinės vėiklos palaikymas, pavyėdžiui, žmogiškųjų išėklių vadyba arba dokumėntų tvarkymas.

Papildo bankininkystės vėiklą

19. 15 dalyjė nurodyta vėikla laikoma papildančia bankininkystės vėiklą, jėi:
 - a. ji lėidžia grupėi priklausančiai įstaigai arba finansų įstaigai išplėsti pėr spėcialius platinimo ir rinkodaros kanalus savo kliėntams teikiamų bankininkystės paslaugų ir produktų asortimėntą; arba
 - b. įmonės nėbankinės paslaugos ir produktai pėr spėcialius platinimo ir rinkodaros kanalus siūlomi ir teikiami grupėi priklausančios įstaigos ar finansų įstaigos kliėntams.
20. Nustatant, ar vėikla papildo bankininkystės vėiklą, rėikėtų rėmtis objėktyviu ir faktiniu vėrtinimu, o nė abstrakčia priėlaida, kad įstaiga ar finansų įstaiga arba įmonė gali siūlyti savo paslaugas ir produktus tai pačiai kliėntų baėėi.

Priklauso nuo bankininkystės vėiklos

21. 15 dalyjė nurodyta vėikla laikoma priklausoma nuo bankininkystės vėiklos, jėi:
 - a. jos vykdymas labai priklauso nuo atitinkamų bankininkystės produktų ar paslaugų, kurias teikia grupėi priklausanči įstaiga ar finansų įstaiga (pavyėdžiui, „pažink savo kliėntą“, paskolų paraiškų tvarkymas, krėdito riėikos vėrtinimas). Šiuo atžvilgiu atliėkant vėrtinimą turėtų būti atsižvėlgama į su vėikla ir darbuotojais susijusius priklausomybės vėiksnius; arba

- b. ją vykdant teikiamų produktų ar paslaugų finansavimas labai priklauso nuo grupi priklausančios įstaigos ar finansų įstaigos teikiamo finansavimo. Įstaigos turėtų ne tik atsižvelgti į įmonės gaunamą finansavimą, bet ir įvertinti, ar esama aiškaus įsipareigojimo suteikti finansavimą.

Vėiklos nuoma

- 22. Šių gairių tikslais vėiklos nuoma turėtų rėikšti nuomos sutartį, pagal kurią nuomininkui iš smės nėpėrduodama visa su nuomojamo turto nuosavybė susijusi rėika ir nauda.
- 23. Atsižvelgiant į 15–21 dalysė išdėstytus bėndruosius kritėrijus, vėiklos nuoma turėtų būti laikoma papildančia bankininkystės vėiklą bėt kuriuo iš šiuosė pavyėdžiuosė nurodytų atvėju:
 - a. kai turto nuoma teikiama grupi priklausančioms arba nėpriklausančioms įstaigoms arba finansų įstaigoms (pavyėdžiui, pastatų arba patalpų nuoma);
 - b. kai turto nuoma vis papildoma bankininkystės produktų ar paslaugų siūlymu ir pardavimu nuomininkui pėr grupi priklausančią įstaigą ar finansų įstaigą (pavyėdžiui, ėinamosios sėskaitos ar mokėjimo paslaugos); arba
 - c. kai turto nuoma labai priklauso nuo bankininkystės vėiklos, įskaitant atvėjus, kai įmonė:
 - i. labai priklauso nuo atitinkamų grupi priklausančios įstaigos ar finansų įstaigos teikiamų bankininkystės produktų ar paslaugų. Pavyėdžiui, kai i) sutarties inicijavimas ir sudarymas priklauso nuo grupi priklausančios įstaigos ar finansų įstaigos atlikto krėdito rėikos vėrtinimo arba ii) nuomos surinkimą arba bėt kokius vėiksmus, kuriais siėkiama atgauti skolas arba atitinkamą turtą pagal sudarytas vėiklos nuomos sutartis, valdo grupi priklausanči įstaiga ar finansų įstaiga; arba
 - ii. labai priklauso nuo grupi priklausančių įstaigų arba finansų įstaigų teikiamo finansavimo.

Turto nuosavybė arba valdymas

- 24. Atsižvelgiant į 15–21 dalysė išdėstytus bėndruosius kritėrijus, turto nuosavybės ar valdymo vėikla turėtų būti laikoma papildančia bankininkystės vėiklą bėt kuriuo iš šiuosė pavyėdžiuosė nurodytų atvėju:
 - a. vėikla palaiko bankininkystės vėiklą, įskaitant atvėjus, kai:
 - i. įmonėi priklausančios arba jos valdomi nėkilnojamojo turto objėktai (pavyėdžiui, bankų filialai arba pagrindinės buvėinės), naudojami bankininkystės vėiklai vykdyti; arba

- ii. įmonės nuosavybės teisė į turtą kyla tiesiogiai iš bankininkystės veiklos.
- b. veikla papildo bankininkystės veiklą, įskaitant atvejus, kai:
 - i. įmonė savo klientams aktyviai siūlo papildomus bankininkystės produktus ar paslaugas (pavyzdžiui, būsto paskolas), padedančias vykdyti grupės produktų platinimo kartu su kitais produktais (angl. *cross-selling*) strategiją;
 - ii. grupėi priklausančios įstaigos arba finansų įstaigos aktyviai siūlo ir parduoda savo klientams investicijas į narkilnojamojo turto fondus arba investuoja valdomą klientų turtą į tokius narkilnojamojo turto fondus, kurių turtą didžiąja dalimi valdo įmonė; arba
 - iii. įmonės turto valdymo paslaugos (pavyzdžiui, investicinio turto valdymas klientams) parduodamos kaip papildoma paslauga su bankininkystės paslaugomis (pavyzdžiui, portfelio valdymo).
- c. veikla iš esmės priklauso nuo bankininkystės veiklos, įskaitant atvejus, kai:
 - i. įmonės turimo arba plėtojamo narkilnojamojo turto finansavimas labai priklauso nuo grupėi priklausančių įstaigų arba finansų įstaigų teikiamo finansavimo; arba
 - ii. įmonės vykdoma veikla priklauso nuo tam tikrų grupėi priklausančių įstaigų arba finansų įstaigų teikiamų bankininkystės produktų ar paslaugų. Šios paslaugos turėtų apimti projektų finansinės rizikos vertinimą, rizikos valdymą, pagalbą atitinkamai užtikrinti ar kitas paslaugas, kurios yra labai susijusios su įmone arba labai nuo jos priklauso.

Duomenų tvarkymo paslaugų teikimas

25. Atsižvelgiant į 15–21 dalyse išdėstytus bendruosius kriterijus, duomenų tvarkymo paslaugų teikimas turėtų būti laikomas papildančiu bankininkystės veiklą būt kuriuo iš šiųjų pavyzdžiųjų nurodytų atvejų:
- a. teikiamos paslaugos palaiko bankininkystės veiklą – padeda užtikrinti, kad bankinės operacijos būtų vykdomos veiksmingai (pavyzdžiui, bankinės operacijas palaikančių operacinių sistemų kūrimas ir (arba) priežiūra). Tokių duomenų tvarkymo paslaugų teikimas kitoms grupėi priklausančioms papildomas paslaugas teikiančioms įmonėms taip pat turėtų būti laikomas tiesiogiai palaikančiu bankininkystės veiklą;
 - b. jis papildo bankininkystės veiklą, pavyzdžiui, padeda plėtoti bankininkystės produktus ar paslaugas, didina jų vertę arba juos papildo. Šiuo atžvilgiu reikėtų atsižvelgti į sisteminę produktų platinimo kartu su kitais produktais praktiką ir bendrus platinimo kanalus; arba

- c. iš žmės priklauso nuo bankininkystės veiklos, pavyzdžiui, kai duomenų tvarkymo paslaugos labai priklauso nuo bankininkystės veiklos arba su ja susijusių duomenų (pavyzdžiui, klientų mokėjimo duomenų analizės paslaugų teikimas).

4.4. Veiklos, kuri laikoma panašia į Reglamto (ES) Nr. 575/2013 4 straipsnio 1 dalies 18 punkto a ir b papunkčiuose nurodytą veiklą, nustatymas

- 26. Reglamto (ES) Nr. 575/2013 4 straipsnio 1 dalies 18 punkto c papunkčio taikymo tikimams kompetentingos institucijos turėtų nepagrįstai nedelsdamos EBI pranešti apie veiklą, kuri gali būti laikoma panašia į a ir b papunkčiuose nurodytą veiklą, nurodydamos atitinkamą veiklą vykdančią įmonę ir paaiškindamos, kodėl jos veikla turėtų būti laikoma panašia ir pagal šias gairės.
- 27. EBI turėtų taikyti šias gairės nustatydamas, ar veikla, apie kurią pranešta pagal 26 dalį, yra panaši į veiklą, nurodytą Reglamto (ES) Nr. 575/2013 4 straipsnio 1 dalies 18 punkto a ir b papunkčiuose.

4.5. Papildomas paslaugas teikiančios įmonės pagrindinė veikla

- 28. Turėtų būti laikoma, kad įmonė Reglamto (ES) Nr. 575/2013 4 straipsnio 1 dalies 18 punkto a, b arba c papunktyje nurodytą veiklą vykdo kaip pagrindinę veiklą, jeigu ši veikla aprėpia bent 50 proc. bent kurio iš šių rodiklių:
 - a. įmonės turto, atsižvelgiant į konkrečią jos padėtį;
 - b. įmonės pajamų, atsižvelgiant į konkrečią jos padėtį;
 - c. įmonės darbuotojų, atsižvelgiant į konkrečią jos padėtį.
- 29. Veikla turėtų būti laikoma pagrindine įmonės veikla, net jei nepasikeičia nė viena iš 28 dalyje nustatytų ribų, kai tai galima nustatyti kiekvienu konkrečiu atveju kompetentingai institucijai priimtinu būdu.